

med henblik på at skabe forudsætningerne for en hensigtsmæssig opfølgning på tilsynsarbejdet.

Bestemmelserne i stk. 2 og 3 svarer til lignende bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven, hvor de er indført ved »Håndhævelses-loven« (Lov nr. 250 af 23. maj 1984) med henblik på at kunne foretage administrative selvhjælpsbehandlinger.

Ved stk. 3 er der skabt udtrykkelig hjemmel for selvhjælpsbehandlinger uden forudgående påbud i situationer, hvor der er tale om betydelig fare. Myndighederne skal således kunne foretage de nødvendige forholdsregler uden forudgående påbud i tilfælde af fare for sundheden, miljø og natur samt i tilfælde, hvor øjeblikkelig indgriben er påkrævet for at afværge skade, f.eks. væsentlig forurening. I de pågældende tilfælde ville myndigheden formentlig allerede efter almindelige retsgrundsætninger være beføjet til at gribe ind. Imidlertid findes det rimeligt også på dette område at lovfæste en udtrykkelig adgang for myndighederne til at foretage de nødvendige indgreb i disse situationer.

Bestemmelsen vil navnlig være af betydning, hvis det ikke er muligt at få kontakt med den, der er ansvarlig for det pågældende forhold. Der skal snarest muligt gives skriftlig underretning om myndighedens beslutning.

Bestemmelsen i stk. 4 sikrer, at tilsynsmyndighedernes adgang til lokaler m.m., som omfattes af bestemmelsen i stk. 2 og 3 i givet fald kan gennemtvinges. Politiet bestemmer under hensyn til almindelige politimæssige overvejelser, hvorledes bistanden efter stk. 4 skal ydes.

Bestemmelsen i stk. 5 om tilsynsmyndighedernes ret til at udtage prøver uden vederlag er også fastslået i andre love på miljøområdet. Man har endvidere foreslået en adgang til, at en virksomhed kan pålægges selv at udtage prøver og forsende disse samt betale udgifterne herved.

Såfremt tilsynsmyndigheden under tilsynsbesøg finder gensplejsede organismer eller celler, som ikke opfylder lovens krav, kan myndighederne tage organismene eller cellerne i forvaring. Såfremt der måtte opstå problemer hermed, kan politiet anmodes om at yde bistand og i givet fald foretage beslaglæggelse m.v.

Til § 20

Bestemmelsen skal sikre tilsynsmyndigheden og embedslægeinstitutionen (sundhedsstyrelsen) mulighed for straks at kunne gribe ind overfor driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre utilsigtet udledning af gensplejsede organismer eller celler,

eller som kan være til skade for sundhed, miljø og natur.

Formålet med underretningen er, at tilsynsmyndigheden skal have lejlighed til at vurdere, om driftsforstyrelsen eller uheldet indebærer risiko for skade på mennesker eller skade på f.eks. rensningsanlæg, vandforsyningsanlæg, vandløb, søer, m.v. Pligten for virksomheden til at underrette tilsynsmyndigheden indtræder, når man på virksomheden er blevet opmærksom på, at en driftsforstyrrelse eller et uheld har medført væsentlig forurening eller indebærer fare herfor. Såfremt situationen omkring driftsforstyrrelsen eller uheldet skulle have en sådan karakter, at det er udelukket samtidig med iværksættelsen af afværge- og bekæmpelsesforanstaltninger at tage skridt til underretning af tilsynsmyndigheden, skal underretning først finde sted, når de nødvendige foranstaltninger er iværksat. Det forhold, at en virksomhed får afværget en væsentlig forurening af omgivelserne eller en risiko herfor, indebærer ikke, at underretning af tilsynsmyndigheden er unødvendig.

Ved den foreslåede bestemmelse i stk. 2 fremhæves, at underretning af tilsynsmyndigheden ikke fritager en virksomhed for pligten til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at begrænse og bekæmpe den opståede forurening eller for at bringe faren for væsentlig forurening til ophør. Underretning af tilsynsmyndigheden efter § 20 overfører således på ingen måde dette ansvar til tilsynsmyndigheden.

I øvrigt bemærkes, at et formål med § 20 også er at give tilsynsmyndigheden mulighed for at vurdere, om en driftsforstyrrelse eller et uheld bør bevirke at der meddeles påbud eller eventuelt forbud, som kan forebygge eller afværge risikoen for fortsat eller fremtidige driftsforstyrrelser eller uheld.

Bestemmelsen indebærer ikke et krav om opbygning af nyt beredskab i kommunerne.

Til § 21

Efter bestemmelsen har tilsynsmyndigheden mod behørig legitimation adgang til virksomheder m.v., der fremstiller, bearbejder, opbevarer eller forbruger organismer eller celler, stoffer og produkter samt levnedsmidler m.v., som er fremstillet ved gensplejsning.

Der er endvidere mulighed for, at tilsynsmyndigheden kan betjene sig af personer med en ganske særlig sagkundskab, som ikke er fast knyttet til myndigheden. Myndighederne har adgang, uden at der skal indhentes retskendelse.